

Smrt sa aspekta nauke

<"xml encoding="UTF-8?">

?Šta je smisao smrti

Jedna od Božijih odredbi koja, s gledišta onih neupućenih, nema svrhe, pa čak je smatrana štetnom, jeste smrt. Međutim, smrt čovjekova zaista ima svrhu, i da nje nema egzistencija čitave ljudske vrste bila bi dovedena u pitanje. Mnogi ljudi od znanja i nauke u prošlosti tražili su načine i sredstva pomoću kojih bi čovjek bio u stanju izbjeći smrt, ne znajući da bi to štetilo čovječanstvu, a ne koristilo. Savjetujem znanstvenicima budućim da ne razmišljaju o prevazilaženju smrti, jer kada bi smrt nestala propala bi i ljudska vrsta. Poslušajmo u nastavku :šta Imam Sadik kaže u vezi filozofije postojanja smrti

O Ebu Šakire, zamisli na trenutak da nema prirodne smrti i da čovjek zna da bi mogao živjeti“ zauvijek, ako bi se pazio da ne bude nasilno ubijen. Čim bi bilo potvrđeno da ljudi neće umirati, silnici bi počeli misliti o tome kako da sebi priskrbe tuđi imetak te da u svom neograničenom životu stalno budu imućni. Pošto bi se slabi branili i ispriječili pred silnicima, oni bi ih uništili. Iako znaju da će jednog dana umrijeti, pogledaj silnike kako su gramzivi za imetkom. Šta bi onda bilo kada bi znali da nema prirodne smrti i da bi mogli živjeti zauvijek? Gramzivost njihova postala bi još veća, a pošto je snaga relativna, prvo bi snažni uništili manje snažne. Onda bi nastala utrka za moći i imetkom među najsnažnijima, tako da bi ostao samo jedan. Ovo bi rezultiralo nestankom ljudske vrste.

“Kada ne bi bilo smrti, život ne bi predstavljao užitak, baš kao što kada ne bi bilo rada niko ne bi pronalazio užitka u odmoru. Ono što čini život dragim i vrijednim je strah od smrti. O Ebu Šakire, kada ne bi bilo smrti u ljudskom srcu ne bi bilo ni malo milosti, pa čak ni prema rođenom djetetu. To što su roditelji milostivi prema svojoj djeci je zato što znaju da oni umiru, a njihova djeca nastavljaju živjeti. Ona će biti uspomena na roditelje, i tako im, na jedan način, .dati život putem sjećanja

O Ebu Šakire, kada ne bi bilo smrti čak se ni vjernici ne bi bojali Allaha. Čovjek Ga se boji“ znajući da će, ako Mu ne bude pokran i poslušan, na Sudnjem danu biti kažnjen. Kada ljudi ne bi umirali ne bi bilo ni Sudnjeg dana. A on je potreban da bi čovjek nakon smrti položio račune Allahu za svoja djela u Ovom svijetu. Strah od smrti čini da ljudi poštuju Allaha i slijede Njegove

zapovijedi, i kao rezultat imamo da je količina učinjenog nasilja manja. I pored straha od smrti nasilje postoji, i čine ga oni koji ne vjeruju u Allaha i Sudnji dan. Onaj ko vjeruje i drži se Njegovih zapovijedi ne tlači druge.

Kada ne bi bilo smrti, pa i ako pretpostavimo da bi ljudska vrsta opstala, život ne bi bio onakav kakvog ga danas vidimo. Niko se tada ne bi mučio živci u pustinji ili u hladnim područjima, i svi bi se selili u krajeve s umjerenom klimom, ubijajući tamošnje stanovnike i otimajući njihovu zemlju. Ako ne bi mogli pokoriti stanovnike jednog kraja i oteti njihovu zemlju, tek onda bi se nastanjivali u zemlju drugoj. Kada ne bi bilo smrti, za određeno vrijeme, možda i manje od stotinu godina, broj ljudi bi toliko porastao da bi oni ne samo pojeli sve životinje, već bi da utole glad jeli i istovrsnike svoje. Ljudi bi bilo toliko da ne bi preostalo zemljišta za zemljoradnju, pa se ne bi imalo šta orati ni gdje sijati, i zemljoradnje bi potpuno nestalo. Pošto bi se tada sve životinje pojele, ne bi bilo druge već da ljudi, da bi utolili glad, jedu jedni druge.

Smrt je ta koja ne dopušta da broj ljudi bude prekomjeran te da ne preostane zemljišta za obradu. Smrt je ta koja tjera čovjeka da slijedi Božije zapovijedi. Smrt je ta koja usađuje u čovjekovo srce milosrdnost spram bližnjih i ostalih ljudi. Smrt je ta koja sprečava moćne silnike da priskrblijući imetak sebi ne iskorijene ljudski vrstu. Smrt je ta koja ljudima čini život slatkim. Dakle, sve što je Allah stvorio ima svoju svrhu, pa iako nama to izgleda beskorisno i štetno.

Uzmi za primjer stvaranje planina. Koja je njihova svrha? Pa, svuda gdje postoji planina ima i vode tekuće zbog toga što na planinske vrhove pada kiša i snijeg, a od tih padavina nastaju izvori. Izvori se spajaju i tvore rijeke, a rijeke koje se slijevaju s planina tope polja. Stoga ljudi stanuju u podnožjima planina da bi se mogli baviti poljoprivredom, znajući da će im polja biti natopljena. Gdje god postoji planina zrak je ljeti svjež, pa stoga oni koji žive u toplim ravnicama, odlaze, ako su u stanju, u predjele planinske da bi se sačuvali od vrućina. Gradovi, naselja i sela koji se nalaze u podnožjima planina nikada ne bivaju zahvaćeni olujama koje dolaze s onu stranu planine, jer je planina poput zida koji brani oluji da stigne do grada, naselja ili sela. Zelene planine su korisne za napasanje stoke, pa u ljeto kada u ravnici nema trave stočari gone svoje ovce na planine i tamo ih napasaju. Ostaju tamo do kraja ljeta mirni od straha da će im ovce ostati gladne. Planine koje obiluju vegetacijom staništa su životinjama i pticama čije je meso dopušteno, pa su tako predstavljaju zalihe hrane za one koji žive u podnožju planina. Čak ni planine na kojima nema zelenila i vode nisu beskorisne, jer je moguće da u njima postoje rude koje se kopanjem vade i koriste za čovjekove potrebe.”

Ebu Šakir reče: “Začudilo me je tvoje govorenje o smrti.”

“A šta te je to začudilo u njemu?”, upita ga Imam.

“Iz tvog govora se da zaključiti da se mi ljudi moramo čim prije ubiti, jer ti kažeš da je od Allaha svrsishodno dato da ljudi umiru i da je bolje da što prije umremo.”

Na ovo mu Imam odgovori: “O Ebu Šakire, onaj ko sebe ubije prekršio je zapovjed Allahovu, jer je On kazao da mi moramo nastojati sačuvati svoj život. A jedan od načina čuvanja života jeste i to da ne budemo prekomjerni u jelu i piću. Zarad čuvanja života moj djed, Allahov blagoslov i mir neka su s njim, rekao je: ‘Od stomaka svojih ne pravite grobove životinja.’”

Začuđen Ebu Šakir upita o značenju ove izreke.

“Njome se misli reći da se ljudi uzdrže od jedenja mnogo mesa”, Imam mu odgovori.

“Ali ja uživam u mesu i ne mogu se uzdržati od njegovog jedenja.”

“Bolje ti je da se uzdržiš od jedenja mnogo mesa.”

“Zašto da se uzdržim?”

“Zato sto jedenje mnogo mesa kod nekih ljudi uzrokuje naprasnu smrt.”

“Ovi je prvi put da čujem da čovjek zbog jedenja mesa snađe naprasna smrt!”

“Nisam rekao da sâm jedanje mesa uzrokuje naprasnu smrt, nego da je uzrokuje jedenje mnogo mesa, a i to nije slučaj sa svim ljudima. Ima onih koji jedu mnogo mesa, ali ne umiru naprasnom smrću.”

“A šta je to naprasna smrt?”

“To je neočekivana smrt čovjeka koji je naizgled zdrav, ali je iznutra bolestan pa najednom izgubi svijest i umre.”

“Zar bolest može biti neprimjetna?”

“Može, o Ebu Šakire, postoje ljudi koji su iznutra bolesni, ali ne osjećaju svoju bolest. Tako je moguće da oni koji jedu puno mesa i jake hrane budu bolesni iznutra, a da im se ne umanjí apetit ili pojavi bol.”

“Ne mogu prihvatiti da čovjek može umrijeti, a da ne zna da je bolestan.”

“Ti si čovjek koji, dok nešto ne vidi, ne prihvata postojanje njegovo. Pošto do danas nisi vidio da je neko umro naprasnom smrću, ne prihvataš da je moguće da se čovjek bez znanja da je bolestan oprosti sa životom. Ali, znaj da postoje tri vrste naprasne smrti: jedna potječe od mozga, druga od srca a treća od krvi.”

“Što se to zbiva pa nas unište naš mozak, srce ili krv naša?”

“Svaka naprasna smrt na svom posljednjem stupnju posljedica je grušanja krvi, a grušanje krvi posljedica je jedenja mnogo mesa i druge jake hrane, dakle u pretjerivanju u jedenju toga. Pošto se krv zgruša, uzrok naprasne smrti stvara se u mozgu, srcu ili u krvi, te tako ubija čovjeka. Među arapskim plemenima koja obitavaju u pustinji nije viđeno da neko umre naprasno. To je zato što beduini Arabije jedu malo mesa i jake hrane. Neka plemena ne jedu

nikako meso, osim jednom godišnje kada dođu u Mekku u vrijeme hadža i onda jedu kurbansko meso na koje više niko ne obraća pažnju. U tih nekoliko dana dok su u Mekki oni pretjeruju u jedenju mesa, ali radi se o kratkom vremenu. Kada se vrate svojim domovima počinju se hraniti kao i prije, s mlijekom i hurmama, pri čemu nema opasnosti od grušanja krvi i smrti naprasne. Pa tako imamo da, i pored toga što je njihov život težak i što oskudjevaju u hrani i piću, oni dugo žive. O Ebu Šakire, koliko poznaješ ljudi u Medini čiji je životni vijek dosegao stotinu godina?"

"Ne poznajem nikog kome je sto godina."

"Kada u ovom gradu ljudi ne bi pretjerali u jedenju mesa i druge jake hrane, ljudi i žene živjeli bi stotinu godina. Ono što krati život stanovnika ovog grada jeste pretjerivanje u jedenju jake hrane. Međutim, ako se okreneš pustinjama u okolini Medine gdje žive neka plemena, uvjerit ćeš se da se među njima mogu naći muškarci i žene stogodišnjaci. Premda je život u pustinji težak, neki starci njihovi do stote godine svoje sačuvaju zube. To je zato što prekomjerno jedenje mesa i jake hrane ne gruša njihovu krv da bi prije vremena ostarili ili umrli uslijed grušanja krvi, kao što neki naprasno umiru, jer to je kod većine ljudi razlog brzog starenja i umiranja prije nego što im istekne njihov prirodni životni vijek."

"Hoću te pitati što je to smrt?", reče Ebu Šakir.

"Smrt je zastoj u djelovanju tijela, a posebno zastoj u radu srca i disanju."

"Šta se dešava pa čovjek umre?"

"Čovjek umire od dvije stvari. Jedna je bolest, a rekao sam da su oni koji naprasnu umru unutra bolesni, iako se doima da su zdravi. I oni, dakle, umiru od bolesti. Drugi uzrok ljudske smrti jeste starost. Ako čovjek i ostane zdrav, naposljetku će umrijeti od starosti. Jedan stari Grčki liječnik rekao je da je i starost jedna vrsta bolesti te da će jednog dana biti nađen lijek i za nju i da ljudi neće više umirati."

"Ali naši doktori nisu u stanju liječiti tu bolest."

"Nisu, o Ebu Šakire. Vjerujem da se ona nikad neće moći liječiti."

"A kako znaš da neće?"

"Zato što je smrt Božija volja. Pošto joj je Allah odredio svrhu, doktori je neće moći odkloniti. Sve što je On uspostavio ne može se mijenjati, i On je odredio smrt i da sve umire osim Njega samog. Smrt je promjena u kojoj živo biće prelazi iz jednog stanja u drugo, i ništa ne ostaje zauvijek u jednom stanju. Sve i da Allah nije odredio smrt čovjeku ona bi bila potrebna ljudskom rodu za njegov opstanak. Da nema smrti ljudi bi morali sami pronaći način da je prouzrokuju."

"A šta onda s onom tvrdnjom da su neki od prošlih Božijih poslanika stekli vječni život i da

neće nikad umrijeti?”, upita Ebu Šakir.

“Ne vjeruj u to. U svijetu još nije postojao čovjek koji nije umro ili koji neće umrijeti. To što kažu da neki od Božijih poslanika nikada neće umrijeti nije tačno. Najodabraniji među njima je naš

Poslanik. s.a.v.a., u koga ti ne vjeruješ, i koji je pečat poslanika, pa je i on ostavio svoj život.”

“Mislim da ću, nakon što sam povjerovao u neviđenog Boga, prihvatiti i poslanstvo vašeg Poslanika (s.a.v.a.). Međutim, ono što sam ja čitao u Kur'anu suprotstavlja se onome što si ti rekao vezano za naprasnu smrt uzrokovanu jedenjem mesa i druge jake hrane.”

“Šta je to što sam ja rekao, a što se suprotstavlja Božijoj riječi?”

“Čuo sam da je Allah rekao da će svako umrijeti u trenutku koga mu je On odredio i da njegova smrt neće doći ni tren prije ni tren kasnije.”

“Da, to je riječ Božija i iz Kur'ana je.”

“A zar ti nisi rekao da će onaj ko jede mnogo mesa i hrane jake umrijeti naprasno prije vremena?”

“Da, rekao sam to.”

“Tvoj Bog kaže da je svačiji trenutak smrti izvijestan i da niti kasni niti prije dolazi, a ti kažeš da svako ko jede meso umire prije, i tako niječeš riječi svog Boga.”

“Prvo, ja nisam rekao da naprasnom smrću umire svako ko jede meso i drugu jaku hranu, već sam rekao da je moguće da neke osobe umru naprasno, a kao posljedica jedenja mesa i jake hrane u velikim količinama. Drugo, postoji razlika između prirodnog životnog vijeka i životnog vijeka kojeg čovjek sebi sam određuje. Prirodni životni vijek je onaj koga čovjek obično proživljava i on ima svoj rok određen. Na njega se odnose Božije riječi kada kaže da kada ovaj rok istekne čovjek umire, ni tren prije ni tren kasnije. Međutim, postoji i ona vrsta smrti koju čovjek izaziva vlastitim rukama. Ova smrt se razlikuje od prirodne smrti, pa ćemo je nazvati samoubistvom. Onaj ko raspori sebi stomak ili grlo sabljom nije obuhvaćen Božijim riječima kojim se kaže da nema promjene u vezi s trenutkom smrti. Allah je toj osobi odredio životni vijek od, možda, osamdeset, devedeset ili stotinu godina, ali je ta osoba sebi ranije okončala život udarcem sablje. I oni koji jedenjem mesa i jake hrane zgrušavaju svoju krv, stvaraju uvjete za samoubistvo. Stoga je prejedanje, a posebno mesom ili jakom hranom, u velikoj mjeri samoubistvo. Tako onaj ko umre zbog prejedanja, prije isteka prirodnog mu životnog roka, nije obuhvaćen Božijim riječima koje si spomenuo. I na kraju, znaj, o Ebu Šakire, da ja poznajem Kur'an bolje od tebe i bolje sam obaviješten šta on govori o životu i smrti od tebe. Iz mojih usta

”.nikada niko nije čuo nešto suprotno Božijoj riječi niti će tako nešto iko ikada čuti od mene